

Innspill fra kommunene Trysil, Øyer og Hemsedal til kompensasjonsordningen

Kommunene Trysil, Øyer og Hemsedal har gått sammen for å beskrive den alvorlige situasjonen som kommunene våre nå befinner seg i. Som de tre største vinterdestinasjonene i Norge har Koronasituasjonen ført til særlige utfordringer for våre kommuner. Arbeidsledigheten pr. 21. april 2020 er i Øyer 19%, i Trysil 24,7% og i Hemsedal 30,6%. Med blant annet dette som utgangspunkt har de tre ordførerne utfordret regjering og Storting til å stille opp med økonomiske virkemidler for kommunene.

De økonomiske konsekvensene av Koronasituasjonen rammet store deler av næringslivet i kommunene våre. Gjennom nasjonale og kommunale bestemmelser og fravær av et kundegrunnlag ble en rekke bedrifter på svært kort varsel stengt ned.

Våre undersøkelser viser at bedriftene i kommunene våre forventer en betydelig omsetningssvikt. I Øyer oppgir bedriftene en forventet omsetningssvikt på ca. 50% de kommende 3 måneder, opp mot 750 Mill. i 2020. Trysiltallene viser en svikt på mellom 20 og 60%, avhengig av bransje og tidspunkt for oppheving av restriksjoner. I Hemsedal er omsetningssvikten på 440 Mill. kun i mars og april, tilsvarende ca. 40% av årsomsetningen.

I brev datert 31. mars 2020 påpekte Trysil kommune følgende forhold som det er viktig å ivareta knyttet til kompensasjonsordningen:

1. *Ordningen må være bransjenøytral.*
2. *Ordningen må omfatte alle bedrifter som har hatt et vesentlig inntektstap, og det må ikke skilles mellom stengning som følge av pålegg eller bortfall av kunder. Som vesentlig inntektstap regnes 30 % eller mer.*
3. *Ordningen bør gjelde for månedene mars, april, mai og juni.*
4. *Tillitsbasert*
Ordningen må være tillitsbasert, effektiv og rask, og med kontroll i etterkant.

Vi vil gi regjeringen og Stortinget honnør for raskt å ha fått på plass en ubyråkratisk kompensasjonsordning. En rekke bedrifter i våre kommuner har nå søkt og fått utbetalt tilskudd gjennom ordningen. Basert på tilbakemeldinger fra næringslivet vårt vil vi påpeke forhold vi mener det er viktig å endre slik at en når målet med ordningen; unngå unødvendige konkurser og oppsigelser, og bidra til levedyktige bedrifter.

1. *Beregningsgrunnlaget må på en bedre måte ivareta bedrifter som har store sesongmessige variasjoner i omsetningen*

Vi er kjent med at det arbeides med å finne en løsning som ivaretar disse på en bedre måte. En mulighet kan være å etablere en ordning der man:

- a) Beregner bedriftens gjennomsnittlige omsetning pr mnd. fra 01.03.2019 til 01.03.2020 som totalomsetningen / 12
- b) Beregner så en månedsfaktor for hvor mye omsetningen hver av månedene mars, april og mai i 2019 utgjorde av totalomsetningen de siste 12 mnd.
- c) Det utregnes hvor mange prosent omsetningen utgjør av tilsvarende måneder i 2019
- d) Kompensasjonen for faste kostnader pr mnd. i mars, april og mai beregnes som faktor X totale faste kostnader i perioden 01.03.2019 – 01.03.2020 x 90 %. Eller enklere, de faste kostnadene i regnskapsåret 2019.

Regneksempler viser at dette vil være en bedre og mer rettferdig ordning for sesongbaserte virksomheter. En vil altså få kompensert den samme prosentmessige andel fastekostnader som samme måneds omsetningen utgjør av årets totale omsetning.

2. *Ordningen må ivareta nyoppstarta bedrifter og vekstbedrifter på en bedre måte*

3. *Det må ikke skilles mellom bedrifter som lovmessig ble nedstengt og de som stenger på grunn av bortfall av kunder. Justeringsfaktoren bør derfor være lik. For våre bedrifter spilte det liten rolle om bedriftene ble nedstengt som følge av pålegg fra stat, kommune eller bortfall av kunder. Justeringsfaktoren bør derfor være lik for alle - 90%.*

4. *Egenandelen på kr. 10 000 (foreslått endret til kr. 5 000 av regjering fra rapportering i mai) og minstebeløpet på kr. 5 000 må fjernes.*

Næringslivet i våre kommuner består av mange små bedrifter. Et minstebeløp på kr. 5 000 og en egenandel på kr. 10 000 (kr. 5 000) utelukker mange av disse fra å få støtte. For disse vil det å få kompensert kr. 15 000 pr. mnd. være svært avgjørende for et være eller ikke være framover.

5. *Tidsperspektivet på ordningen*

Pr. i dag er det alt for tidlig å si om når vi nærmer oss en mer normalisert situasjon, og mange næringer vil bruke lang tid på å få omsetningen opp på et mer normalt nivå. Derfor er det behov for en lenger varighet på ordningen enn de 3 mnd. som det i første omgang er lagt opp til.

Trysil, Øyer og Hemsedal 30. april 2020

Erik Sletten
ordfører Trysil

Jon-Halvor Midtmageli
ordfører Øyer

Pål Rørby
ordfører Hemsedal